Nr. 39. An. XXIX. 1866. Brasiovu 2 Iun. 21 Maiu.

Gazet'a ese de 2 ori: Mercurea si Dumineca, Fói'a, candu concedu ajutórele. — Pretiulu: pe 1 anu 10 fl pe ½ 3 fl. v. a. Tieri esterne 16 fl. v. a. pe unu anu séu 3 galbini mon. sunatória.

GAZET'A TRANSILVANIEI.

Se prenumera la postele c. r., si pe la DD. corespondenti. — Pentru serie 6 cr. Taxa timbrala a 30 cr. de fiscare publicare

MONARCHI'A AUSTRIACA.

Transilvani'a.

Trasuri de caractere politice.

In Nr. 29 alu acestei foi ne luaseramu voia a impartasi unele idei si opiniuni a le engleslui Carolu Boner privitóre mai alesu la natiunea, séu déca mai voiti, la boierimea ungurésca din Ardélu; ér' la calcaiulu articolui adauseramu, ca cei carii potu citi cartea lui Boner se o citésca, pentruca nu le va parea reu scl. Acea carte inse costa 14 fl. 80 cr. v. a., prin urmare si pretiulu si chiaru limb'a englesa in carea este scrisa impedeca pre multi dela citirea ei. Din acestea cause s'a descoperitu din unele parti dorinti'a de a mai vedé in Gazeta impartasinduse unele pericope din acea carte, ér' acésta cu atatu mai virtosu, ca oricum, noua inca trebue se ne pese de opiniunea si judecat'a strainiloru despre carasteruliu popóraloru transilvane. Noi judecamu totu-deuna mai multu séu mai pucinu cu patima unii despre altii, pentruca intortóce si falsifice unii istori'a patriei ori cum voru vrea, atata totusi remane adeveru curatu, ca pana acum locuitorii ardeleni s'au avutu reu intre sinesi, prin urmare s'au si defaimatu reciproce; preste acésta noi inca nici pana in diu'a de astadi n'am invatiatu a destinge, séu ca nu voimu a destinge intre caracteruliu privatu alu omului si intre celu publicu politicu. Din contra acei straini carii vinu la noi din alte tieri petrecundu aici mai multu timpu, potu ajunge in pusetiune de a ne judeca mai cu sange rece, mai fara patima, prin urmare si mai dreptu, afara numai déca acei straini aru fi nisce venturatori de tieri, ómeni de calibru usioru, carii stau se arunce cu bard'a 'n luna. — Comca Boner nu este de clas'a acestora, ci ca elu cá englesu flegmaticu si dedatu la lucru c'a silitu a scóte adeverulu la lumina, se póte cunósce din tóta cartea lui ba si numai din urmatórele insemnari ale sceluiasi. —

— In capulu titulatu „Antagonismus" dn. Boner premite dela cunoscutulu auctoru rusescu Ivan Golovine cá motto: „Nu este nici o problema mai incurcata, mai grea si totuodata mai ne'ndestulatóre, decatu a descrie caracteruliu unui poporu. — Linguisirea intuneca, orbesce si nu lumina." Esra dela Bernardin de St. Pierre acestea. „Nu aceia sunt dusmanii patriei loru, carii descopere relele ei, ci sunt aceia, carii o lingusiescu pre ea." — Dupa acestea ne spune despre unguri si despre sasi, séu adica despre cetele de conducatori si representatori ai sceloru doua popóra unele cá acestea:

„Eu acestea si multe alte linii urmatóre le scriu in Clusiu, unde am fostu primitu din tóte partile fórte prietinesce. Multi voru afla acésta adeverire din parte'mi cam curiósa, adica cá o martorisire ca eu asiu fi unu nemultiamitoru; eu inse nu aflu nimicu nemultiamitoru intru a da pe facia slabiciunile unui poporu, dela care avuiu ospitalitate; preste acésta tocma cu aceea ca scriu acestea in Clusiu, voiescu se aratu cititoriloru englesi si maghiari, cumca aceea ce spunu eu nu mi s'a dictatu prin siopti'tori straini si vrasmasi si magliariloru, ceea ce ar fi absolutu preste potintia, pentruca in diiele candu scriu eu acestea me aflu impresuratu de o mi i e placeri si complimente, la care eu sciu se fiu fórte simtitoru si multiamitoru. Acesti amici iubiti si mei me tragu spre ei cu adeverata iubire esita din inima; cu tote acestea nu me pociu minuna destulu si simtiu o durere, ca acesti ómeni in tóte cestiunile (politice) de partite sunt atatu de nesuferitori si cu totulu unilaterali. Ei judeca atatu de aspru, nedreptu si vrasmasiesce despre contrarii loru, in catu acésta portare a loru vine in contradicere spriga cu prevenitórea loru ospitalitate, carea póte purcede numai dintr'unu simtiementu nobilu, din bunatate si generositate. Asié ceva mie 'mi venia totudeauna cá o disonantia*).

Ur'a domnitóre intre maghiari asupra locuitoriloru de nationalitate nemtiésca este atatu de cumplita, in catu acésta ii orbesce cu totulu in tóte trebile privitóre la nemti si ii lipsesce cu totulu de potérea cellatésca de a judeca dreptu. Eu n'am mai vediutu asemenea ura, afara numai de ur'a protestantiloru in contra catoliciloru precum se arata acecasi inainte cu cativa ani in Angli'a, unde orice obieptu privitoru la trebi religióse era falsificatu**). Maghiarii vedu in tóte cate facu sasii scopurile cele mai rele si mai vrasmasiesci. Intru adeveru ca pe nici unu maghiaru nu'lu vei audi vorbindu bine despre contrariulu seu politicu, ci totudeauna 'lu defaima pre catu se póte mai scarnavu. Maghiarulu in tóte alte privintie e omu de intielesu, numai in trebile politice elu este finti'a cea mai nedrépta si cu totulu lipsita de minte. Precum maghiarulu presupune totudeauna ca regimulu are scopurile cele mai blastamate, intocma crede si despre sasi, ca toti acei sunt vrasmasii lui. Preste acésta maghiarii nu voiescu nici se audia dela altulu ceva, ce ar fi in stare de a corege opiniunea loru. De altuminitres acea credintia (de a privi totu numai vrasmasi impregiurulu loru) face o parte din program'a, séu adica din Credeulu loru politicu, prin urmare ei nici ca se potu lasa vreodata de acésta credintia.

Intr'acea cu sciu cumca sasii nu sunt nicidecum vrasmasi ai maghiariloru. Este adeveratu, ca sasii sunt determinati a nu se supune la nici unu felu de regimu, a carui resiedintia ar fi in Pest'a; ei inse doresou mai toti a se apropia de unguri si in legaminte cu ei a naiuta binele publicu. Acesta este adeverulu. . . . Eu cá straiuu am avutu destule ocasioni de a pipai pulsurile si parerile acestoru ómeni, pentru ca ei toti vorbia cu mine fara nici o sfiéla séu reserva, cá cu unu omu indiferinte, despre tóte simpathiile si antipathiile loru, sasii cá si unguri. Sasii recunósce scaderile in caracteruliu ungurescu, precum si tactic'a cea gresita ungurésca; recunósce inse si mai multe calitati eminente, ba inca'i prea naltia spunendu'mi ca unguri sunt multu mai indemanatici in viéti'a publica si in politica decatu sasii; de aceea cestia isi arata nencetatu dorinti'a de a se uni cu maghiarii in trebile politice***). Ve asigura pe onórea mea, ca din toti sasii cu cati am conteritu eu unu singuru sasu a defaimatu pe unguri; toti ceilalti iau laudatu si au doritu alianti'a loru. Cu tóte acestea eu nu pociu spera ca voiu corege vreodata opiniunea ungariloru despre sasi; pentruca esperintia me invatia, cumca déca ungurilorn nu le vine la socotéla vreunu adevaru, ei isi punu capulu in pepta si nu sufere nicidecum cá se'i convingi. . . Sasii doria cá ungurii se intre in dieta nu numai pentrucá se'i scape de maioritatea de atunci, ci si din causa ca ei in cestiunile cele mari politice sunt multu mai destepti decatu sasii; preste acésta cá oratori infocati rapescu si tragu cu sine pe ascultatori si fara voi'a loru. Eata inse unele observatiuni de ale sasiloru deco-

*) Nu e disonantia, ci este rola jucata inaintea strainiloru miounatu de bine. Not'a referint.

**) Intocma precum se intempla si la noi. Idem.

***) Este prea adeveratu, o scimu si noi acésta; numai unii romani orbiti cu totulu de lustrulu anului 1863 nu vedea si nu audia nimicu din tóte cate decurgea chiaru dinaintea nasului loru. Not'a referint.

piate aici din cuventu in cuventu: „Este o mare nenorocire pentru tiéra, cumca ungurii nu intra in dieta, pentruca ei toti sunt ómeni capaci." „Ei aru avea de siguru maioritatea in partea loru. Ei aru combate pe partit'a clericala (romanésca?) si aru strabate cu introduceres ideiloru liberale. Ei aru consolida si repara constitutiunea*)."

Ungurii in an. 1849 au impuscatu pe parochulu Stefanu Roth, din causa ca acelasiu s'a opusu uniunii cu Ungari'a; sasii inse desvinue pe unguri tocma si pentru acésta fapta a loru, din causa ca — „asié se intempla in tóte resbóiele civile." Ungurii din contra iti spunu ne'ncetatu asemenea casuri intemplate connatiunaliloru proprii. (Va urmá.)

Transilvani'a in relatiunea istorica, politica si strategica catra monarchi'a de A..

(Capetu din Nr. tr.)

Lupt'a de la Mohaciu a hotaritu si despre Transilvani'a, ca deveni autonóma cu dreptulu d'a-si alege principe; dara pentru ca éra pré slaba se se scutésca singura, isi cautà scutu la poterniculu Soltanu. Deci i fù recunoscuta nedependinti'a de regele Ungariei.

In starea acést'a, — in care nu lipsira loptele de partite si totu feliulu de predari — remase Transilvani'a pana 1696. Celu din urma principe alesu, Apafi II. dede Transilvani'a imperatului austriacu Leopoldu I., pentru desdaunare; si prin acést'a deveni Transilvani'a provincia austriaca, éra nu maghiara, avendu-si ea propri'a cancelaria de curte in Viéna.

Lupt'a de la Zent'a 1697*), in care principele Eugeniu au nimicitu armat'a turca pana mica Soltanulu nu 'si potuse realisá intentiunea, cá se se retraga in Transilvani'a pentru d'a dá man'a cu partit'a lui Rákoczy, cá se erumpa revolutiunea ce se gatiea pe tempulu acel'a, — a fostu de mare insemnatate. Invingerea acést'a marétia nu numai ca a eliberatu Ungari'a intrégа pentru totudeun'a de sub domnirea Soltanului, ci a si slabitu rescolarea Rakoczi'ana, care mai tardiu totusi se intempla si decumva se impreuná cu turcii, de securu ca 'si avea de urmare perderea Transilvaniei si a Ungariei intrege.

Francisco Rákoczy, care de repetite ori a fostu amnestiatu pentru crim'a de tradatoriu, se intemnitia de nou pentru acésta crima, i succése inse a fugi din temnitia si se puse in fruntea rescolarii**).

Resboiulu acest'a, carnia se insotira confederatii Ungariei, dura optu ani in tiéra, pentru ca Transilvani'a nu avea destula ostasime, pana ce insurgentii nu fusera nimiciti cu totulu la Trencinu.

Imperatulu Leopoldu nu ajunse sfarsitulu rescolarei acesteia. Lui i urma Iosifu I. O deputatiune de nobili roga pe monarchu inge-

*) Acei sasi au vorbitu lui Boner secaturi. Déca ungurii in an. 1863 intra in dieta si déca ei cu o fractiune unionista de sasi si cu alt'a de romani aru fi facutu in adeveru maioritatea, atunci acea dieta in locu de a tiené cinci luni, ar fi tienuta póte numai cinci dile, pentruca insasi acea maioritate o ar fi spartu, prin urmare la consolidarea si reciadirea constitutiunii transilvane nu siar fi perdutu nici o di macar, pentruca maioritatea ar fi disu: Eata constitutiunea nóstra: legile din 1848. Mergemu la Pest'a. — Not'a refer.

*) Care a castigatu regimente germane si spanice.

**) Mersulu lui Rákoczy-si trage originea de pe tempulu acest'a, findu ca bandele de musica tieganesci, cari petreceau hordele Rákocziane, cantau melodii asemene. In 1849 éra mersulu lui Rákoczy innoliu natiunalu alu insurgentiloru maghiari.

nunchiandu, cá se lase tierei constitutiunea perduta intru intielesulu dreptuluiginteloru. Imperatulu le implini rogarea pe lunga nisce strămutari insemnate. Unu istoricu, acestu actu de gratia 'lu numesce sminta mare a regimului altu-um intieleptu si blandu de sub imperatulu acest'a.

Transilvani'a intra érasi in relatiunea de sub imperatulu Leopoldu, fiindu ca numai partit'a maghiara din tiér'a acést'a partecipase la rescolarea rakoziana.

Sanctiunea pragmatica a lui Carolu VI. se primi in diet'a din Sibiiu la an. 1722, cu unu anu mai nainte de ce diet'a ungara a indeplinitu actulu acest'a.

Mari'a Teresi'a redica Ardéilulu la demnitatea de mare principatu. Candu M. Teresi'a erá incungiurata de inimici ce voiau se-i rapésca mosi'a drépta, si se afla fórte stremtorita, atunci ea a cerutu ajutoriu de la maghiari. Dara acestia voiau se se folosésca de ocasiune, si pretunsera uniunea Ardéilului cu Ungari'a. Consiliarii corónei, cari cunosceau insemnetatea provinciei acesteia pentru monarchia, nu voira se sprigunésca pretensiunea acést'a. Regin'a le si refusá pretensiunea, dara totusi li concesse, cá Ardéilulu pre lunga tóte ea de doue sute de ani erá despartitu de Ungari'a se fia primitu cá tiéra de coróna a Ungariei, inse in modulu guvernarei de pana acum se nu se faca nici o schimbare; din contra li concesse, cá orasiele Sessiune, cari erau impreunate cu tierile ereditarie germane, precum si cele trei comitate Posionu, Siopronu, Eisenburg, si Banatulu Temisianu se se impreune cu Ungari'a *).

Banatolu i'a cuprinsu principele Eugeniu in an. 1716 cu trupe germane si romane, de la turcii, cari in decursu de 164 ani neintreruptu l'au posiediutu.

E de insemnetate, cumca patim'a d'a se mari a maghiariloru se totu nutresce de o suta de ani; provincii si parti de tieri, ce Ungari'a le-au perdutu de multu, si cari-su recastigate numai prin arm'a germana, se pretindu a fi tieri tienetóre de corón'a stului Stefanu.

Dreptulu popórelor nu cunósce atari reclamatiuni. Anesciunea provinciiloru e o inventiune nóua, a careia basa de dreptu e potere brutala.

Candu imperatulu Leopoldu II. a lustu frenele guvernarii a mana, dupa mórtea nemitatului imperatu Iosifu II., neindestulitii Ungarei nutriau sperantia de castigu; dara imperatulu Leopoldu a fostu unu principe intieleptu si tare. Elu refusá ungurilor adausele la formulele de incoronare ce le cerau, prin cari regii Ungariei aru fi fostu pusi in asemene gradu cu cei vechi si nefericitei Polonie; elu se opuse angustarei poteri executive a regelui; elu concese numai tienerea dietei la siese lune dupa sórea pe tronu.

Ce feliu de pareri avea atunci regele in privinti'a Ardéilului, ni va aratá o epistola catra generalulu comandante si comisariu reg. pentru dieta, din 1790, care in istori'a Ardéilului face unu periodu insemnatu. Epistol'a dice:

„Iubite locotieninte de maresialu campestru de Rall!

Am otaritu tienerea dietei in Clusiu pe 13 Decembre 1790, si vei primi in privinti'a acést'a catu de curendu prin cancelari'a de curte transilvana rescriptulu tramisu Dtale, cá la comisariulu meu denumitu spre scopulu acest'a; cam deodata inse voiescu a te face atentu la o impregiurare, care facia cu urmarile este fórte insemnata, si care ti-o descoperiu in cea mai mare incredere, spre incunoscintiarea numai a Dtale. Din fórte credibile locuri mi a venitu cunoscinti'a, cumca unele dintre staturile Transilvaniei nutresou cugetulu se medilocésca, ca mare principatulu Transilvani'a se se impreune cu Ungari'a. De ora-ce eu din mai multe privintie nu potu, nici nu vreu se concedu uniunea, vei avé se faci pe sub mana intr'unu modu intieleptu, cá staturile se nu ésa cu o atare propunere, séu déca se va aratá óre cine cu ea, se-si retraga singuru cuventulu. In privinti'a acést'a me radimu pe eminintea-Ti diligintia in oficiu si desteritatea Dtale, cari le cunoscu, si asceptu la veri-ce intemplare catu mai urginte cele lalte pareri ale Dtale, ca cum s'ar poté mai securu respinge propunerea acést'a déca aru veni la lumina, si cum s'ar poté pentru totudeun'a nimici ide'a acést'a.

Vien'a, la 5 Novembre 1790."

Dar' Transilvani'a remase totusi obieptulu ce politicii maghiari nu-lu scapara din maintea ochiloru, si dupa unu timpu, naintea revolutiunii din 1848 le succese se rumpa de la tiér'a acést'a patru comitate, cari or'a se fi urmese si celelalte catu decurendu. Se incepù an. 1848, in care evinemintele fatale aru poté realisá planulu de multu fauritu, uniunea Transilvaniei cu Ungari'a; ca-ci partii'a de resturnare a maghiariloru cunoscea fórte bine, cumca tendintiele loru numai prin uniune se potu realisá. Actulu perfidu, dupa care se proclamá uniunea, precum si urmarile sunt pré cunoscute si nu au lipsa de esplicare.

Pasivitatea administratiunii militare si o spediitune slaba trasera dupa sine perderea provinciei insemnate.

Urmarile prejudicióse precum in privinti'a politica asia si in oca strategica, cari se nascura pentru regimulu imperatescu prin perderea Transilvaniei, usioru se potu cunósce.

Acum insurgentiiloru li succése se faca atacu din fortarétia naturale, ei cucerira Banatolu cu granitiele militarie, ce erau fórte nearmate, casinmara asediulu Temisiorii si o mica incoiare a Aradului, care dupa acea ne avendu medilócele de vétia, fù silita se capitulese. A fara de acestu favoru strategicu, trup'a insurgentiloru maghiari se mai inmulti cu 40.000 barbati si 30 de tunuri.

In privinti'a politica partii'a de resturnato-i erá intr'atatu de poternica, incatu actulu din 14 Apr. 1849, prin care tronulu Ungariei se decliara de vacantu, s'a potutu pune in validitate. Acést'a hotarire a dietei din Debritinu se potù face numai prin cucerir'a Transilvaniei; fara hotarirea acést'a aru fi fostu numai catu o comedia de risu, pana ce asia fù fórte plina de urmari, care nemici regatulu si constitutiunea maghiara.

Cu acést'a Ungari'a deveni pentru Austri'a perduta, prin perderea Ardéilului.

A cugetá, cumca Ungari'a singura, legata prin drepturi legitime si contracte de mai multe sute de ani, aru fi fostu silita se revina la Austri'a, — e cugetu pruncesou. Nici candu!

Ungari'a trebui lusta cu arm'a.

Ici colé se faceau asecurari din partea maghiara, cumca in Ungari'a aru fi esistatu o partita imperatésca, potenica, care aru fi fostu in stare se medilocésca revenirea in favorulu legalei dinastie, si fara de arma. Noi nu voimu se judecamu, óre de a esistatu asemene partita, dara atat'a e adeveratu, déca a fostu stare partita, acesa a fostu intr'atat'a de terorisata si asmetita, incatu ea pentru dreptulu tronului nu a fostu in stare se medilocésca nici cea mai mica hotarire. Nu erá alta de facutu, decatu a cuceri Ungari'a cu arm'a, ce se si facù, intr'adeveru cu ajutoriulu unei poteri amice, dar' care erá necesariu.

Insurgentii maghiari devenisera la potere de 170.000 de barbati, ostra oestia inca unu numeru de trupe bine deprinse, cu 1000 tunuri si posiedeau locurile tierii celea mai tari dimpreuna cu cetatea naturala Transilvani'a, cá locu de retragere in casulu, déca finea luptei aru fi pentru insurgentii Ungarici nefavorabile, de unde renoindu lupt'a, aru fi invingerea multu mai grea si ostanitóre decatu pe siesulu Ungarici. La incepérea luptei cu Ungari'a erá dara neincungiuratu de lipsa se se atace si cucerésca deodata si Ardéilulu, pentru cá insurgentiiloru se li re taie tóta soutirea.

Numai pentru operatiunea contra Ardéilului se folosiá unu corpu de 50.000 barbati. Dara regimulu imperatescu in starea de atunci potea despune abia cu 90.000 barbati, de unde urmésa ca ajutoriulu strainu erá neincungiurabilu, déca regimulu a voitu se fia domnu peste Ungari'a catu mai curendu.

Pentru sugrumarea revolutiunii maghiare se potea incungiurá ajutoriulu strainu numai déca Transilvani'a aru fi remasu in manile guvernului.

O populatione din tiéra de 1,400 000 suflete, care erá credintiósa dinastiei domnitorie si care in diet'a din Clusiu a fostu in minoritate, a maritu ajutoriulu celoru 50,000 ostasi.

Potermic'a desvoltare si latire a revolutiunii din Ungari'a, care adusese statulu in periculu mare, se potù intentiuná numai prin uniunea cu Transilvani'a si prin urmarile acesteia.

Precum la médiadi patruneghiulu cetatilloru e stavil'a ce se opune unui regimu rapitoriu de tieri, asia la resaritu Ardéilulu e paretele de care se sfarima tóte revolutiunile maghiare dimpreuna cu dorintiele de despartire, ce nu au amutitu.

Predarea positiunii cesteia séu aceleia aru fi renunciarea la sustarea monarchiei.

Brasiovu 2 Iuniu. In 30 Maiu pe la 3 óre sosi aici Esc. S'a D. episcopu rom. cat. din Transilvani'a in calatori'a s'a canonica si functiunaria. Conduit'a si virtutile renumitului barbatu, rar'a unanimitate si afabilitate impreunate cu simtiulu de dreptu si adeveru, au facutu, cá Esc. S'a se fia primitu din partea subordinatilorn sei cu tóta cinstea si prevenirea. Iudata dupa sosire autoritatile publice si fecera reverentia si salutarea s'a de buna venire. Magistratulu, comunitatea militi'a si alte brange, toti lu salutara cu caldura. Joi pontificá Esc. S'a la procesiunea festinului trupolui I. Christosu. Veneri aceversi taim'a s. miru, dupa acea visitá tóte institutele rom. cat. cu o deosebita simpatia de a se convinge in persóna despre progresulu tenerimii moralu-religiosu si intru prescrisele invetiatori, ér' astadi demanétia porni catra resiedintia petrecutu de mai multe carete.

Brasiovu 31 Maiu.

Domnule Redactoru!

Vediendu in st. Dv. diuariu Nr. 34 unu articulu publicatu sub initialele I. P., cá responsu datu articului meu publicatu in Nr. 28 alu Gazetei Dv. vediu, ca numitulu I. P. nu intra in fundulu cestiunei, ci se acostia de cuvinte si adica de cuventu: „Burueni rele venetice, ce trebuescu straplantate dintre noi Brasioveni", ou care eu am asemenatu pre acelu anonimu pamfletariu si compani'a lui (ca-ci déca Dlui nu voiesce a sci, noi scimu, ca sunt; si acelu ou pamfletulu din Nr. 28 alu „Telegrafului" e capitanulu lorn) si la aceste 'mi pune intrebarea, óre visatam eu, pana unde am ishita eu acea amenintiare? Pare chiaru a crede I. P., ca noi Brasiovenii si mai cu deosebire eu, ass fi de parere se facemu unu inventariu la anulu nou si se isgonimu pe toti romanii ce nu voru avé carti de botesu, ca sunt nascuti si botesati aici. Me grabescu D. Red. atatu in numele concetatieniloru mei, catu si mai cu deosebire din partemi a respinge nisce asemenea asertiuni, ca-ci nu numai ca nu am cugetatu in viétia la asemenea basaconii; dar' chiaru candu am scrisu nu m'am ganditu, neci am cugetatu in inim'a mea nici catusi de pucinu acesa, ce vre a dice, ca au intielesu séu pare, ca voiesce a intielege acelu I. P. Aoele teorii ar fi nu numai nesce absurditati, ma chiaru ar fi curatu o nebunie de a se gandi vreunu romanu la ele — ca-ce dupa cum mentionésa I. P. o sciu asia de bine ca si Dlui, ca noi Brasiovenii suntemu veniti sici din tóte tierile sorori — si ca in fine suntemu romani si romanulu b u n u intre romani e bine vediutu, fia si din Australi'a. — Inse nu urmésa si nu potu admite numai simplu se fia r o m a n u b u n u pentruca vorbesoe acesasi limba si ca are carte de botesu romanésca, si ca are póte si litere multe in capu. — Romanulu trebue spre a fi r o m a n u b u n u se voiésca si coluore din tóta inim'a la insintarea si marirea natiuni sale, se simtia si se cugete adeverat romanesce, se tiena, déca vrea se fia omu liberalu, susu standartulu lui in lumin'a dilei, pre care se fia scrisu cu litere de auru, frati'a si dragostea tuturoru filoru natiunei, ca-ci la din contra lucrandu la intunerecu, cá se semine la discordii, si se perturbe armoni'a nóstra fratiésca, care de multu e credeulu nostru, aiba aceia 10 carti de botesu, fia chiaru verii lui Traianu, pentru mine nesca asemenea romani nu sunt de neci unu folosu natiuni cu tóte literile loru si sunt nesce venetici pentru dorintiele si aspiratiunile romanesci, si cu deosebire pentru ale nóstre de aici; — ca-ci am esemple insintea ochiloru si chiaru in tiér'a acesa la care te si provocatu Dlu I. P. Te iean dar' de mana si te ducu acolo se'ti aratu cu degetulu pre acei mari literati romani, cari au suptu la peptulu maicei loru pana au ajunsu albiti de batranetie si astadi candu mam'a loru reolama in desiertu dela toti fii sei fratie si dragoste, ce crediu ca facù unu

*) Sentinti'a devenita istorica: „Moriamur pro rege nostro" care se se fia pronunciatu din partea deputatiloru in diet'a de Posiouu, s'a adeveritu de falsa; atunci unu articlu de diurnalu provocá pe deputatii respectivi se [illegible] regele catu mai curendu, si a inchiatatu cu [illegible] susu. Era in sal'a dietei nu s'a folos[illegible] nici candu cuvintele acel

din acei literati, in locu de si da mamei loru ajutoriulu celu reclama, ei ne avendu inima pura romanésca, departe de ai da acestu concursu, avendu sufletele rele voiescu asasinarea mamei loru, si pre nesce asemenea burueni rele am cugetatu si cá mine voru cugetá toti romanii ale estermina, ca-ci literele fara inime curata sunt unu magasinu de carti inchise, sunt o fantana nu cu apa cristalina, ci cu otrava de care nimeni n'are folosu, — si asia dar' nece eum voi lasá se cadia o umbra de banuéla, ca am cugetatu eu si ca vomu cugetá noi Brasiovenii a classificá pe romani dupa cartile de botezu de s'au nascutu si de unde au venitu, séu dupa confesiuni, ci ei vomu pretiui pre fiecare dupa caracterulu si principiele loru, precum iubimu si stimamu adi atatu pe multi parenti si besericei, catu si pre multi intieleginti, ce nu sunt nascuti aici, dar' cari sunt bine vediuti si stimati de toti concetatienii nostri cá unii ce se jertfescu cu abnegare pentru binele natiunii. — Afia dar' Dle I. P. ca eu n'am visatu ci am cugetatu, si cá mine cugeta toti concetatienii mei a esterminá din midilocelu nóstru, vrui a dice, a noi mai suferi in consvatuirile nóstre decidetorie de viitorulu nostru, nesce asemenea burueni rele, apoi oprésca se numerulu loru la ori ce numeru va fi, destulu, ca noi vremu se traimu unii cu altii cá si pana acuma in unire fratie si dragoste cu poporu, cleru si intieleginti'a romana. — Asia dar' ti declaru, ca fiacare bunu romanu va sci apretiui meritele si principiele barbatiloru natiunei nóstre si vomu sci a face distinctiune intre aceis, cari voru se duca prin intrigi la peire si intre acele nobile caractere, intre acei mareti cedri, carii 'si punu viétiu'a pentru principiele susu aratate. — Te insieli D. I. P., déca vei crede cumca cu retacerea numelui Dtale vei face cá se retacemu noi Brasioveni faptele lilieciloru de nopte, pre care vrei se'i escosi, ca n'au avutu rabdare, cá se astepte resultatulu alegeriloru parochiale. Noi asia Dle I. P. ci noi scimu, ca Dloru visésa de supremati'a absoluta — de guvernulu bunei placeri! — In fine Dle I. P. . . . nu faceai reu de ne spunai siargea ce o ai in bateri'a pamfletariului capitanu. —

Diamandi I. Manole.

UNGARI'A. Pest'a 28 Maiu. Alaltaieri s'a constituitu comisiunea pentru cultu si invetiamentu. Br. Eötvös se alese presiedinte si Paulu Szontágh referentu, se alese unu subcomiteto statatoriu din 7 membrii, si la ordinea dilei sunt totu constitutiorile, ér' comisiunea pentru obiectele comune abia va poté impartasi elaboratulu cam pe la 23 Iuniu.

AUSTRI'A INFER. Vien'a 28 Maiu. Sambata tienú Mai. S'a revista peste 2 brigade din corpulu alu 8-lea de armata si formandose corpulu oficieresc intr'unu cercu, Mai. S'a se adresá catra densii cu urmatórele cuvinte:

„Domniloru Mei! Cu multiumire am primitu cunoscientia despre insufletirea resbelica a Dvóstra, si ve descoperu, ca ea e unu factoru mare pentru o posibila sustienere a pacii. Ér' intemplandu-se, cá tóte incordarile de a impedecá resbelulu se remana fara resultatu, acést'a in sufletire pentru resbelu a Dvóstre va remané cu nimicu mai pucinu unu factoru plinu de binecuventare pentru brav'a Mea armata, pentru poporele Mele si pentru patri'a Nóstra."

Cronica esterna.

ROMANI'A. Bucuresci 27 Maiu. Principele Romaniei Carolu I. a notificatu oficialumente poteriloru europene suirea s'a pe tronu, si se astépta succesiv'a s'a recunóscere din partea loru. — Demetriu Ghica a calatoritu cu o scrisóre autografa a principelui la Mai. S'a imp. Austriei in Vien'a, cu buna séma cu scopuri pentru recunóscere. —

In 11 Maiu a fostu receptiune la palatu unde s'a presentatu, spr a felicita pe Maria S'a Domnitorulu, clerulu romanu precum si celelalte confesiuni de tóte riturile, adunarea generala, curtea de casatie, consiliulu de statu, curtea de comturi, curtile si tribunalele, consiliulu comunei a Ploesciloru, statulu maioru, si intregulu corpu alu oficeriloru din armata si oficerii din guarda nationala.

Emineti'a S'a Metropolitulu s'a adresatu catre A. S. S. in modulu urmatoru:

Mari'a T'a!

„Cá organu alu simtiementeru clerului romanu, viu astadi a aduce Mariei T'ale omagiele fidelitatei si supunerei s'ale, si a felicitá cu sinceritate alegerea si sosirea Mariei T'ale intre noi.

„O Providentia inalta veghiadia asupra destinateloru poporului romanu. Mariea T'a insemnatulu acestei providentie, alesulu poporului, o mare si sublima misiune si de implinitu.

Clerulu romanu te saluta si te binecuvintéza.

„Domnesce in pace si in linisce Mari'a T'a! fa fericite, mare si puternicu acestu poporu blandu si orediniciosu, fa'lu sa guste dreptatea, blandetia, si pacea sub guvernulu Mariei T'ale pune in elu puterea, dragostea si infretirea. Vei fi mare, glorios si iubitu Mari'a T'a si urmasii Mariei T'ale. Clerulu romanu te vá insoti de urarile s'ale, posteritatea vá inscrie cu iubire si mandrie numele Mariei T'ale intre fii préa iubiti ai patriei.

„Astadi clerulu romanu inaltia rugile s'ale catre celu a totu puternicu, cá sa poti implini marea si sublima misiune ce ti s'a incredintiatu, cá anii Mariei T'ale se fie multi si glorioi pentru fericira si marirea populului ce tea ales.u.

Alteti'a S'a a respunsu: „Multiumescu Eminentiei vóstre de cuvintele asicuratóare ce imi ati esprimatu, si ceru benedictia clerului romanu cá Domnedieu sa mi des puterea de a implini cu demnitate datorile ce'mi a impusu."

Eminenti'a S'a Episcopulu catolicu s'a adresatu astufelu catre A. S. S:

Prince!

„Ca siefu spirituale alu catolicioru, 'mi facu ua datorie de a veni a presentá A. V. S. omagiele mele cele mai respectóse. Déca cerulu va bine voi a asculta rugaciunile mele, soirea A. V. S. pe tronulu romanu vá fi o óra de repausu, de prosperitate si progresu, si domni'a s'a va fi lunga si fericita spre ai vedea operile s'ale."

Alteti'a S. S. a respunsu: „Ceru binecuvantarea bisericei, pentru cá celu a totupotinte sa acorde realisarea doriuteloru nóstre pentru fericirea acestei tiar.."

Deputati'a bisericei evangelice a citit'u asemenea A. S. S. ua oda de buna sosire pe pamantulu Romaniei.

Alteti'a! S. S. i-a respunsu: „Ve multiumescu, d-loru, de urarile ce faceti pentru domnirea mea si pentru tiéra mea, si ve rogu langa corelignarii d-vóstre spre a le marturisi gratitudinea mea."

Presiedintele Camerei a rostitu in numele ei catre A. S. S. urmatórele:

Alteti'a, „Viu in numele Camerei sa ve esprimu adenca sá reconiscintia pentru tiara si devotamentulu cu care Alteti'a vóstra serenisima a raspunsu lá chemare'a natiunei romane.

„Cinci miliéne de Romani cari sunt mindri de a conta astadi printre dansii ua anima romana mai multu, voru uni, nu ve indoiti, Alteti'a, tóte puterile loru spre a inlesni acésta patrie ce ati parasitu spre a veni sa conduceti pe calea grandetii si prosperitatii.

„Cetatienii si soldatii, dupa cum voru cere imprejurarile, voru sci se se devotedie si se se sacrifice spre a apera tiéra, libertatile precum si tronulu si dinasti'a alesului loru.

„Ori care va fi destinulu ce decretele providentii le pastrédia, au vointia nestramutata de a combate cu coragiu nenorocirea a si spera ca voru sci sa triunfe cu unu siefu ce se conduce de sentimentulu onórei, de devotamentulu catra noua sa patrie, si de respectulu legiloru.

„Sa traiasca Alteti'a sa Serenisima, printiulu Carolu I."

Alteti'a S. S. a respunsu: Domniloru!

Multiumescu prea multu de sincera si caldurósa primire ce am gasitu eri in Camera. Amu fostu prea multu atinsu de asta primire din partea representantiloru intregei natiuni romane. Astadi nu potu decatu se repetu cuvintele ce v'amu adresatu eri, asecuranduve ca me voiu devotá cu anima si cu sufletulu la frumósa misie care mi s'a incredintiatu, si in tóte imprejurarile me voiu sprijini pe d-vóstra."

Presiedintele Curtii de Casatione s'a adresatu catre Alteti'a S'a serenissima in modulu urmatoriu:

Alteti'a! „Curtea de Casatione impartasindu alegretia ce A. V. S. a raspanditu in Romani'a respundiendu la apelulu seu, vine se depuna la picióre tronului A. V. S. omagele séle cele mai respectóse si sincere.

„In acelasi timpu ea urméda A. V. S. ca se póta realisa generosele intentiuni ce ea a manifestatu dela primulu momentu in care a pusu piciorulu pe pamentulu patriei nóstre."

Alteti'a S. S. a respunsu:

„Domniloru!

Sunt fórte multiumitu de cuvintele ce'mi sunt esprimate de acestu mare corpu alu statului.

„Ve repetu si D. v. asemenea, d-loru, asicurantia devotamentului ce amu pentru acésta tiara, de aci inaintea mea, si de respectulu ce voiu profesa totu d'auna pentru legile séle."

Vice Presiedintele Consiliului de statu in numele seu s'a adresatu catra A. S. S. astfelu:

„Alteti'a Serenissima!

„Consiliulu de statu are onóre a presenta Alteti vóstre serenisime espresia omagieloru séle respectóse si a profundului séu devotamentu

Alteti'a S. S. a respunsu: „Ve multiumescu sinceru, d-loru, pentru devotementulu ce'mi esprimati."

Primariulu in numele consiliului comunalu s'a adresatu catre A. S. S. in modulu urmatoriu:

„Consiliulu comunalu vine astadi a depune la picióriele tronului Alteti vóstre serenisime omagiele s'ale si a ve incredintia de devotamentulu locuitoriloru sei."

Alteti'a S. S. a respunsu: „Am fostu prea miscatu de primirea simpatica si unanima ce mi s'a facutu de locuitorii capitalei. Ve rogu, domnule Primariu, a fi organulu meu langa locuitori spunendule cá de aci inainte sunt alu loru, si ca me consideru ca celu mai intaiu cetatenu."

La Consiliulu comunalu din Ploiesti:

Alteti'a S'a serenisima a respunsu:

„Ve multiumescu, domniloru, de felicitarile ce mi adresati in numele orasiului Ploiesci, si ve insarcinesu a anuncia pe concetatienii d-vóstra ca sperú a veni sa'i visitezu peste pucinu."

La Comunitatea israelita:

Alteti'a S. S. a respunsu:

„Ve multiumescu de asicurarile de devotamentu ce veniti sa'mi aduceti in numele comunitati israelite. Spuneti coreligionariloru d-vóstra ca, tolerantia religiósa va fi considerata de mine cá o datoria sacra a ori caru natii civilisate."

Ministrulu de resbelu in numele armatei romane s'a adresatu in modulu urmatoriu catra A. S. S.

Alteti'a! „Interpretulu sentimenteloru de devotamentu si de fidelitate alu armatei Vóstre, viu se felicitu pe Alteti'a Vóstre, serenisime si sa depunu la picióriele tronului omagiele mele respectóse, urandu Alteti vóstre serenisime o domnia fericita si glorióa."

Alteti'a S. S. a respunsu:

Camerad! „Suntu fericitu de a me afla in mediuloculu representantiloru armatei.

„Suntu convinsu ca sunteti decisi a apara totu d'auna dreptorile acestei tieri; fie-care din voi, cá si mine 'si va varsa cea din urma picatura de sange pentru apararea drepturiloru s'ale."

D. Inspectoru generalu alu gardei nationale, in numele ei, s'a adresatu astufelu catra A. S. S.

Alteti'a! „Garda nationala vine si ea la rindulu seu a depune cu respectu la picióre tronului Alteti vóstre serenisime omagiele sincere ale devotamentului seu."

Alteti'a S. S. a respunsu:

Domniloru! „Suntu incantatu de primirea caldurósa a gardei nationale si fericitu a o vedé prosperandu, si amu cea mai mare placere ca am facutu cunoscintia d-vóstra."

Mesagiulu Locotenintii

la deschiderea camerei Romaniei.

(Urmare.)

Intre alte instructiuni caroru acestu guvernu a avutu fericirea se faca a dá nascere in scurtulu timpu, catu a potutu lucrá un camer'a incetata si intre dificultatile cele mari de care a triumfatu, putemu numerá cu satisfactiune gardi'a orasianésca, a carei lege s'a pusu un succesu in aplicatiune; acésta institutiune s'a infiintiatu in Bucuresci, si se infiintiasa treptatu in celelalte orasie principale ale tierei; putemu afirmá cu asicurare, ca ea ne va dá tóta garanti'a pentru mantienerea ordinii si pentru sustienerea libertatiloru nóstre constitutiunale; cetatiénulu singuru operatoru alu vetrei sale, alu familiei sale, alu averei sale ne scapa de institutiunea politiei secrete, ea-ci facatorii de rele voru gasi in guardi'a orasienésca multu mai mare zelu, mai multu interesu, si mai activa privighere, decatu in mercenari platiti, care avemu esemplu din politiile trecutului, sé asocia

mai adese ori la spargerile si la jafurile ce se comiteau; cetatianii singuri aperatori si caminurile loru si ai orasiului voru lasá prin participarea loru la aceste servicíuri brevei nóstre armate si timpu materialu mai multu pentru studiile si esercitiurile militari, si la or ce casu de eventualitate, vomu puté dispune de soldatii nostri fara a fi opriti prin considerationile servitiului de garnisóna si alu gardeloru orasieloru, care se voru face in viitoru, pe catu se va putea de catra leginile gardei orasianesci.

Cele ce amu numeratu pana acum, nu sunt tóte imbunatatirile si tóte lucrarile, ce acestu guvernu se mandresce, ca a adusu in administratiunea interiora a tierei; pe lunga tóte silnitiele sale de a moralisá functionarii, de a sterpi abusurile, de a da cestiuniloru ce i se presenta, o solutiutie repede si cenitabila, de a ameliorá sort'a comuneloru, de a indroduce unu sistemu liberalu si onestu in administratiune, s'au dobanditu si alte resultate avantagióse pe care acésta adunare va avea ocasiunea de a le judecá treptatu si care i se voru supune la cunoscintia, ori candu ocasiunea se va presentá.

Aci este credemu locului de a vorbi si despre presa. Domniloru deputati. Acést'a mare garantia constitutionala, acésta puternica pavedia in contra tiraniei, acésta nobila arma in contra abusului si a arbitariului, a fostu intel'a preocupatiune a acestui guvernu; prin o circulariu care desfiintiasa ordonanti'a sub alu carui regimu erá supusa presa'n trecutu. Ministru de interne a ruptu catusiele ce se impusesera de guvernulu trecutu, si-i a ruptu lantiurile care o sdrobiecra. Camerei remane frumosulu si materiulu dreptu de a'i dá deplin'a libertate si de a o scóte de sub tutel'a unei legi pe care elu nu o putea desfiintiá fara concursulu corpului legiuitoru; ne remane numai se spunemu cu mandrie ca rigórile acestei legi nu au fostu esercitate de catra guvernulu de la 11 Febr. si ca dela acea di in care a resaritu sórele libertatii pentru tiéra, nici unu procesu de presa nu a venitu se aduca vreo impedecare or catu de mica liberei espresiuni a opiniunei publice.

Cá o mesura de libertate si de inlesnire in relatiunele dintre ómeni, guvernulu a desfiintiatu mesurile vecsatorii, care erau pentru cererea si cercetarea pasapórteloru de la casatorii, care veneau in Romani'a. Este bine dovenitu pretutindeni, ca formalitatea pasapórteloru supara si jignesce interesele, fara de a fi o garantie seriósa in contra ómeniloru celoru reu intentionati.

In justitia unificarea legislatiuniloru diferite a amenduroru principateloru, a respunsu la o trebuintia simtita si a contribuitu multu la intarirea unirei. Asemene avemu a ne felicitá si de indroducerea la noi a codicelioru francese, precum si altoru legi. Regretemu inse ca in luerarea loru, care a fostu amanata fara cuventu atatia ani, si a fostu in cele din urma facuta cu o prea mare iutiéla, nu s'a tienutu indestulu séma, pentru mai multe parti din ele, d'a se pune in o mai buna armonie cu starea nóstra sociala si cu obiceiurile facute prin legile cele vechi. Vomu lucrá continuu, Domniloru, pentru a ameliora legislatiunea nóstra in vigóre.

Organisarea nóstra judecatoreséca lasa inca multu de doritu. Noile institutiuni, care facu parte din ea, le-amu gasitu unile functiunandu, altele nu, si acésta aduce mari pedici in administrarea justitiei. Juriulu functiunésa; portarei 'i amu infiintiatu, si incepu a functiuná; judecatorii de plasi nu sunt inca infiintiati. Pe lunga acerte lipsuri, nestabilitatea in magistratura, care in locu a dispare, amu gasit'o ajunsa la culme, unu personalu judecatorescu in mare parte reu alesu, séu neindestulatoru pentru noile proceduri, trist'a stare a inchisoriloru si, indrasnimu a o dice, unu spiritu de a face din justitie unu instrumentu politicu, tóte aceste au contribuitu de amu gasitu lucrarile judecatoriloru, procesele, si mai cu osebire instructiunea proceselor correctionale si criminale, in o situatiune pucinu satisfacatóre, si ca amu intempinatu multe reclamatiuni. Ne amu ocupatu, Domniloru, si de aci insainte ne vomu ocupá cu totii, pentru a face cá, in tóte privirele, justitia se fia o adeverata garantia pentru viati'a, onórea si averea cetatianiloru.

Evenimentele dela 11/23 Febr. au probatu invederatu natiunei, ca moralulu armatei n'a suferitu demoralisarea si corupti'unea ce coprinsese ramurile societatii; patriotismulu armatei sufferea cu indignatiune calamitatile ce in cursu de siépte ani au apasatu Romani'a. Dara déca moralulu armatei erá intregu, sub reportulu materialu ea a fostu in cea mai complecta desordine administrativa.

La 11 Febr. efectivulu armatei erá adusu la mai pucinu de catu diumetate, prin liberarea anticipata a dóue clase, si prin neputinti'a, in care se aflá guvernulu de atunci a implea golurile in facia cu nou'a lege de recrutare din 5 Decembre 1864, promulgata in puterea senatului de la 2 Maiu; guvernulu de astadi considerandu greutatea servitiului, a cerutu si a dobanditu autorisarea puteri legiuitóre spre a chiamá sub drapelu unu contingentu de 4000 ómeni.

In tóte servitiile se aflá unu personalu numerosu si nefolositoru, pe care guvernulu spre a descarcá bugetulu l'a suprimatu, positi'a acelor oficeri, garantata de legea din 3 Decembre 1864, a fostu asigurata prin sold'a de ne-activitate.

In privinti'a administratiei, guvernulu s'a aflatu in faci'a unoru contracte, din care pe unele a fostu nevoitu a le respectá, éra pe altele le a desfiintiatu.

Astfelu este contractulu inchisiatu pentru lemnele si furajulu trebuintiosu armatei, care din norocire espira la finele acestui anu

Acestu contractu de si prin publicatie se propunea a fi pe termin de unu anu, inse la darea in intreprindere, s'a regulatu a fi pe trei. Deosebitu de acestea mai este inca unu supliementu de contractu pentru dorobanti in privinti'a carnii nu s'a facutu cea mai mica formalitate, calcandu astfelu regulamentulu financiaru. Pretudineni se vede acceasi risipa si acceasi nepasare pentru banii publici.

Guvernulu de astadi a luatu mesuri spre a pregati caetulu de insarcinari, facunduse licitatie in tóte orasiele Romaniei pentru aprovisionarea acestoru articule pe districte si in spiritulu legiloru esistente.

In acceasi categorie cadu si contractele cele noue facute cu diferiti antreprenori pentru imbracamintea armatei si pe care guvernulu de astadi a fostu silitu a le respectá mai alesu ca unele dintr'ensele au si espiratu.

Pe lunga aceste imbracamintea, marele si micutu ecuipamentu si harnasiamentu, pentru care s'a cheltuitu atate milióne, s'au introdusu in tiéra numai dupa nisce simple comande, cu despretiulu legiloru nóstre, cu pretiuri esorbitante, de o calitate mai multu de catu inferióra, fara controlu si lasata la bun'a placere a furnisoriloru. Proba pentru acésta este, ca chiaru ministerele trecute au fostu nevoite a schimbá si a reformá parte din acele obiecte insainte de terminiulu regulamentaru; harnesiamentulu mai cu séma care astadi se alla in depositu este mai de totu necomplectatu, ca-ci o mare parte dintr'ensulu se compune din bucati ce nu se potu adoptá unele la altele.

Catu pentru sicliele infiintiate fara licitatie pentru dorobanti, ele sunt atatu de rele incatu in intaia di a punerii loru in servitiu cea mai mare parte dintr'ensle s'au sfaramatu. Se nu trecemu inse cu vedere, ca fiacare din aceste siele au costatu 9 si diumetate galbeni. Este adeverat ca s'a platitu reparati'a loru de catra antreprenoru, dar nu este mai puciuu doveditu, ca calitatea este din cele mai rele.

Sgomotulu ce a produsu contractulu Godillot, sumele colosale ce ar fi esitu din tiéra, déca acestu contractu 'si ar fi avutu cursulu lui, estisfacti'a celatanta ce s'a datu interesseloru statului si opiniunii publice de catra corpurile legiuitóre, ne face a nu mai atinge acestu subiectu.

Pentru lipsurile esistente s'a facutu cuvintele publicatiei, si in curendu se voru umple golurile produse in proportie cu midilócele de care dispunemu.

Este necesaru cu tóte aceste, de a se creea in cele 4 divisii militare teritoriale cate unu depositu de imbracaminte, campamentu, arnasiamentulu si altele, care se coprinda efecte celu pucinu pentru trei ani. O asemenea dispositiune ar fi din cele mai nemerite, scutindu pe statu de enorme transporturi si puindu in positiune pe ómeni, de a avea pe data efectele ce le potu fi necesarii.

In curendu regulamentulu asupra subsistentiei se va dá in deliberarea comitetului consultativu, regulamentulu menitu a dá resultatele cele mai satisfacatóre pentru hran'a ómeniloru.

Unu proiectu pentru o manutentiune militara, s'a datu in deliberarea consiliului de ministri; la timpu se vor dovedi avantagele unui contractu in acésta privintia asigurandu soldatului unu nutrimentu bunu si sanetosu.

(Va urmá.)

Situatiunea. Congresulu si va luá inceputulu numai cu o conferintia preliminara, in care se va deschide calea pentru o deslegare pacinita a conflictului de facia, care apoi va fi numai unu materialu pentru viitoriulu congresu. Deosebirea intre congresu si conferintia e, ca la congresu se representézá suveranii prin ministrii de esterne séu in persóna, ér conferinti'a prin alti plenipotenti. —

Indreptare. In Nr. tr. colomn'a si colón'a a 2-a, seri'a a 4 in locu de „sputare", cetesce: „spectare"; colomn'a a 3-a colón'a 1 dupa seri'a 20 respunsulu Domnitoriului vedi-la publicatu in Nr. 37. —

10375/1866. 2—3

CONCURSU.

In institutulu c. r. cavaleresc Maria Terezianu in Viena a devenitu o fundatiune ardeléna vacanta.

Pentru dobandirea acestei fundatiuni se escrie prin acesta concursu, cu acela invitiatiune, ca competitorii au se si predeie cererile sale provedeite cu documentele necesarii in restimpu de 6 septemani, dela a trei'a publicare a acestui concursu socotindu, prin oficiulu siesi prepositu la acestu Guberniu regescu.

Clusiu in 15 Maiu 1866.

Dela Guberniulu Regescu Transilvanu.

Scald'a de Basna (Bassen).

Subscrisulu 'si fa onórea a insciintia pre pré onoratulu publicu, ca a luatu scaldele dela Basna pre siese ani in arenda, si ca in anulu curente se voru deschide scaldele cu 15 Maiu.

Scaldele Basnei, unu patriariu de óra dela satulu Basna si o óra dela orasiulu Mediasiu, diacu in o vale placuta incungiurata cu vii si paduri frumóse.

Isvórele aceste sanitarie, ce contienu cu deosebire jodu in sine se folosescu de scalde in vane si in basenu, si sunt fórte recomendabile de intrebuintiatu in contra aritilcei (matricoluru), in contra reumatismului chronicu, morburi de piele s. a.

De medicu la ori ce intemplare obvenitória s'a facutu ingrigire catu se póte de bine.

Pentru petrecere, afara de promenadele cele plácute, musica (capel'a Alba Iuliana) si baluri s'au mai formatu si unu drumu de popice (cugle), afara de acésta mai sunt diurnale germane, maghiare si romane, cari totudeauna dupa placere sunt spre intrebuintiare.

In decursulu tempului menitu pentru scalde se merge in fiacare di din Mediasiu la Basna unu carute purcedendu dela hotelulu subscrisului sub firm'a „la strugure". Prin acést'a se va stabili si communicatiunea postala intre aceste dóue locuri. La hotelulu numitu, unde si casele pentru pasageri sunt provedute cu o elegantia si comfortu mare, precum si in Basna se va ingrigi subscrisulu totudeauna de a avé mancari si beuturi bune si cu pretiuri catu se póte de moderate — si-si va dá silintia de a corespunde dorintei pré onor. publicu intru tóte, unde voru ajunge poterile.

Insciintiare despre locuintie si despre ori ce, di totudeauna cu cea mai mare prevenintia subscrisulu.

Mediasiu in 30 Aprile 1866.

Iosifu Binder,
arendasiu de hotelu si de bai.

3—3

Cursurile la bursa in 1. Iuniu 1866 sta astfel:

Galbini imperatesci	—	—	5 fl. 97 cr. v.
Augsburg	—	—	121 „ — „
London	—	—	126 „ — „
Imprumutulu nationalu	—	—	61 „ 60 „
Obligatiile metalice vechi de 5 %			57 „ 25 „
Actiile bancului	—	—	663 „ — „
„ creditului	—	—	126 „ 10 „

Redactoru responsabilu:
JACOBU MURESIANU.

Editiunea: Cu tiparulu lui
JOANNE GÖTT.